

PEYGAMBERİMİZİN HAYVAN SEVGİSİ

Hayvanlara muamelenin en mükemmel örneklerini âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamber Efendimiz'in tavsiye, emir ve uygulamalarında açıkça görmekteyiz. Mesela o, belli başlı zararlılar hariç, (Bûhârî, Bed'u'l-halk, 16; Müslim, Hacc, 66-67) hayvanların faydasız ve keyfî bir şekilde öldürülmesini yasaklamıştır. Bir keresinde ashabına:

"– Haksız yere bir serçeyi öldüren den Allah Teâlâ kıyâmet gününde hesap soracaktır" buyurmuştu. Ashap:

– Serçenin hakkı nedir, diye sordu. Peygamberimiz de:

"– Onun kesilmesi ve sonra da yenilmesidir" buyurdu. (Dârimî, Edâhî, 16)

Benzer bir hadîs-i şerifte Sevgili Peygamberimiz buyuruyor ki:

"Kim bir serçeyi boş yere sırf eğlence olsun diye öldürürse, kıyamet günü o serçe feryât ederek Allah'a şöyle seslenir:

– Ey Rabbim! Falan beni gereksiz yere öldürdü, herhangi bir fayda için öldürmedi." (Nesâî, Dahâyâ, 42)

Bu hadislerden anlaşıldığı üzere dinimizde faydalanmak niyetiyle değil de sırf zevk ve eğlence olsun diye hayvanların avlanması ve öldürülmesi uygun görülmemiş, bu durum onların hayat haklarına tecavüz olarak değerlendirilmiştir. Hatta Peygamberimiz bizleri, Allah'ı tesbih eden bir ümmet olarak vasıfladığı karıncaların bile hayat hakkına riayet etmeye çağırmaktadır. (Bûhârî, Cihâd, 152; Müslim, Selâm, 148)[2]

Fahr-i Kâinât insanları, gerek hayvanlara gerekse onların yavrularına karşı daimî bir şefkat ve merhamete davet etmiştir. Abdullah bin Mesûd der ki:

Biz bir yolculukta Resûlullah ile beraber idik. Efendimiz bir ihtiyacı için yanımızdan ayrıldı. O sırada bir kuş gördük, iki tane de yavrusu vardı. Biz yavrularını aldık, kuş ise aşağı yukarı çıkıp inerek çırpınmaya başladı.

Neticede Resûl-i Ekrem geldi ve şöyle buyurdu:

“– Kim bu zavallının yavrusunu alarak ona eziyet etti, çabuk yavrusunu geri verin!” (Ebû Dâvûd, Cihâd, 112, Edeb, 163-164)

Amir’den nakledildiğine göre Resûlullah bir gün ashabıyla birlikte otururken elinde üzeri sarılı bir şey bulunan bir adam gelir ve Efendimiz’e şöyle der:

– Ey Allah’ın Resûlü seni görünce buraya geldim. Gelirken bir ağaç kümesinin yanına uğradım. Orada bir kuşun yavrularının seslerini işittim de hemen onları alıp elbisemin arasına sardım. Derken anneleri gelip başımın üzerinde dönmeye başladı. Neticede ben yavrularının üzerini açtım, anne kuş gelip onların üzerine kondu. Ben tekrar üzerlerini örttüm. Şimdi onlar işte burada benimle beraberdir. Nebiyy-i Muhterem:

“– Onları hemen bırak” diye emretti. Adam da bıraktı. Ama anneleri yavrularını terk etmedi. Bunun üzerine Fahr-i Kâinât ashabına sordu:

“– Şu annenin yavrularına şefkatine hayret ediyorsunuz değil mi?” Ashap:

– Evet, yâ Resûlallah, dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz:

“– Beni hak ile gönderen Zât-ı Zülcelâl’e yemin olsun ki, Allah’ın kullarına karşı rahmeti, şu anne kuşun yavrularına karşı taşıdığı şefkatten daha fazladır. Onları götür, aldığı yere koy, anneleri de beraber olsun” buyurdu. Adam da onları tekrar geri götürdü. (Ebû Dâvûd, Cenâiz, 1)

Hadisimiz çerçevesinde mesele ele alındığında tabiatta hür bir şekilde yaşamak üzere yaratılan hayvanların kafeslere hapsedilmesi acaba ne kadar doğrudur?

Resûlullâh Mekke’ye gitmek üzere ihramlı olarak Medine’den çıktı. Üsâye nâm mevkîye geldi. Burası Ruveyse ile Arc arasında bir yer idi. Gölgede kıvrılıp uyumakta olan bir ceylan gördü. Resûlullâh bir şahsa, herkes geçinceye kadar ceylanın yanında bekleyip kimseye hayvanı tedirgin ve rahatsız ettirmemesini emretti. (Muvatta’, Hacc, 79; Nesâî, Hacc, 78)

Mekke Fethi’ne doğru gidilirken hayvanlara muâmele husûsunda muhteşem bir tablo sergilendi. Bu tavır, Hâlîk’ın nazarıyla mahlûkâta bakış tarzının bir netîcesiydi. Âlemlerin Efendisi on bin kişilik muhteşem ordusuyla Arc mevkiinden hareket edip Talûb’a doğru giderken, yolda yavrularının üzerine gerilmiş ve onları emzirmekte olan bir köpek gördü. Hemen ashâbından Cuayl bin Sürâka’yı yanına çağırarak onu bu kelb ve yavrularının

başına nöbetçi dikti. Anne kelbin ve yavrularının İslâm ordusu tarafından ürkütülmemesi husûsunda tembihte bulundu. (Vâkıdî, II, 804)

Bir keresinde Hz. Aîşe annemiz hırçın bir deveye binmişti. Hayvanı sakinleştirmek için onu sert bir şekilde ileri geri götürmeye başladı. Nebiyy-i Muhterem Hz. Âîşe'ye:

"– Hayvana yumuşak davran! Çünkü yumuşaklık nerede bulunursa orayı güzelleştirir. Yumuşaklığın bulunmadığı her davranış çirkindir" buyurdu. (Müslim, Birr, 78, 79).